

JAK PEČUJEME O SVĚTOVÉ PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ UNESCO?

Od roku 1972 začala být naplňována Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, na základě které se celosvětově vymezují lokality kulturního, přírodního nebo smíšeného, tj. kulturního i přírodního dědictví (u nás známých spíše pod názvem „lokality UNESCO“). V našich podmínkách jsou známy lokality kulturního dědictví, kterých je v České republice na seznam UNESCO zařazeno dvanáct (celosvětově 779), ale ani jedna smíšená či přírodní.

Na seznam je z celého světa zařazeno 228 lokalit přírodního dědictví, reprezentujících přírodní hodnoty mimořádného významu. Na rozdíl od památek kulturního dědictví, které jsou již dlouho z hlediska svého stavu hodnoceny a v případě nevratného poškození i vyřazeny ze seznamu (např. dobře známá kauza Drážďan), u lokalit přírodního dědictví doposud taková zpětná vazba chyběla. To se změnilo zveřejněním „IUCN World Heritage Outlook 2014“. IUCN (Světový svaz ochrany přírody) vydal tento přehled jako expertní instituce, která pro UNESCO přírodní dědictví hodnotí a případně doporučuje k zařazení. Nejedná se pouze o tištěnou a elektronickou publikaci (ke stažení [zde](#)), ale především o internetový portál na adrese www.worldheritageoutlook.iucn.org/. Zde naleznete jak metodiku hodnocení, tak i jeho výsledek a další informace ke každé lokalitě. Záměrem není jen iden-

Portál světového přírodního dědictví v sobě kombinuje jak interaktivní mapu, tak informace ke každé lokalitě. Zde je např. názorně vidět, že lokality v ohrožení se v Evropě nacházejí především v oblasti Středomoří.

tifikovat největší problémy jak na úrovni lokalit, tak obecně, ale hodnotit v čase všechny lokality. To umožní sledování změn jejich stavu i rozpoznání těch, o které je pečováno dobře.

Globálně je hodnoceno ve stavu dobrém 21 % lokalit, ve stavu dobrém s výhradami 42 %, v ohrožení 29 % a ve stavu kritickém 8 % lokalit. Obecně je největším problémem nedostatečná legislativní ochrana, na druhém místě nedostatečná

péče a na třetím nedostatečné financování. V Evropě je situace příznivější. Z 51 lokalit jich je v dobrém stavu 37 %, v dobrém s výhradami 33 %, a v ohrožení 30 %. Žádná se nenachází ve stavu kritickém. Ohrožení zde vyplývá především z turismu a znečištění vody.

Michael Hošek